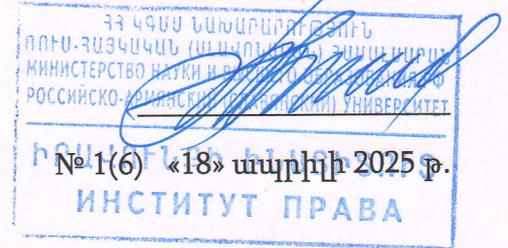

ԲՍԿ ՊՈՒՀ ՌՌԻՍ-ՀԱՅԿԱԿԱՆ (ՄԼԱՎՈՆԱԿԱՆ) ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հաստատում եմ՝
Իրավունքի ինստիտուտի տնօրեն՝
Մ.Ա. Քալաշյան

ՆԱԽԱԴԻՊԼՈՄԱՅԻՆ (ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ) ՊՐԱԿՏԻԿԱՅԻ ԾՐԱԳԻՐ

Բակալավրի կրթական ծրագիր՝ 042101.01.6 Իրավագիտություն

Դասիչ մասնագիտություն՝ 042101.00.6 Իրավագիտություն

Ուսուցման ձև
(հեռակա)

I. Ընդհանուր դրույթներ

Նախադիպումային (մասնագիտական) պրակտիկան հանդիսանում է բակալավրի կրթական ծրագրի բակալավրի աստիճանի հավակնորդների պատրաստման հիմնական կրթական ծրագրի պարտադիր բաժին (բաղկացուցիչ մասը) և ուղղված է ավարտական որակավորման աշխատանքների ավարտին:

Նախադիպումային պրակտիկան ընդգրկված է "գիտահետազոտական" բլոկում:

II. Նախադիպումային (մասնագիտական) պրակտիկայի նպատակը և խնդիրները

Նախադիպումային (մասնագիտական) պրակտիկայի անցկացման նպատակն է ուսումնասության ընթացքում ուսանողների ձեռք բերած տեսական գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ամրապնդումն ու խորացումը, գիտավերլուծական մտածողության ձևավորումը:

Պրակտիկան ուղղված է ուսանողին հետագա մասնագիտական գործունեության նախապատրաստմանը, ներառյալ իրավական նորմերի կիրառման և տարբեր իրավական իրավիճակների լուծման գործնական հմտությունների ձևավորումը:

Նախադիպումային պրակտիկայի խնդիրներն՝

- Ինքնակազմակերպման և ինքնակրթության մեթոդների և հմտությունների ձեռքբերում և յուրացում՝ որպես ուսանողի պրակտիկ գործունեության հիմք
- Տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու գործընթացն արդյունավետ կազմակերպելու համար անհրաժեշտ առանցքային հմտությունների և կարողությունների ձևավորում
- Ուսանողների շրջանում հետազոտական և գործնական առաջադրանքներ դնելու հմտությունների զարգացում
- Ավարտական աշխատանքի մեջ հավաքագրված տեսական նյութի և պրակտիկ գործունեության ընթացքում ձեռք բերված տվյալների և հմտությունների օրգանական սինթեզի ունակության ձևավորում

- Տեսական գիտելիքների ինքնուրույն կիրառում մասնագիտական գործունեության գործընթացում
- Գործնական հետազոտությունների արդյունքների մեկնաբանում և ձևակերպում
- Կիրառական գիտական խնդիրների բացահայտումը և դրանց արտացոլումը ավարտական աշխատանքում
- մասնագիտական գործունեության մեջ նորմատիվ իրավական ակտերի գրագետ կիրառման հմտությունների խորացում
- Իրավիճակի ճիշտ իրավական գնահատման հմտությունների խորացում:

III Նախադիպումային (մասնագիտական) պրակտիկայի ընթացքում ձևավորվող որոլտային որակավորումները

Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսանողների պրակտիկայի արդյունքում պետք է ձևավորվեն հետևյալ որոլտային որակավորումները՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության «Իրավագիտություն» որակավորումների ոլորտային շրջանակի բնութագրերի (Բակալավրի կրթական մակարդակ), հաստատված ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի հաստատելու մասին 2021 թվականի նոյեմբերի 30 թիվ 50-Լ հրամանի:

Իրավագիտության բակալավրի աստիճանի հավակնորդը նախադիպումային պրակտիկայի ավարտին պետք է տիրապետի հետևյալ գիտելիքների, հմտությունների և կարողությունների՝

- Իրավական համակարգի կառուցվածքի և գործառույթների, դրա և՛ քաղաքական ու տնտեսական համակարգերի փոխազդեցության, և՛ մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք
- Իրավակիրառման (մասնավորապես՝ իրավաբանական փաստերի վերլուծության, իրավաբանական որակման, իրավական նորմերի և պայմանագրերի մեկնաբանման), իրավական կոլիզիաները լուծելու կանոնների և տեսությունների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք

- Իրավունքի հիմնական ճյուղերի (մասնավորապես՝ սահմանադրական իրավունքի, վարչական իրավունքի և վարչական դատավարության, քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական դատավարության, աշխատանքային իրավունքի, քրեական իրավունքի և քրեականդատավարության, էկոլոգիականիրավունքի, միջազգայինհանրային իրավունքի, դրանց սկզբունքների, ինստիտուտների, նորմերի ծագումնաբանության և էության, այդ ինստիտուտների և նորմերի օրենսդրական ամրագրման և կիրառման գործընթացի վերաբերյալ հիմնարար և համակարգված գիտելիք
- Իրավական վեճերի լուծման և բանակցությունների վարման սկզբունքների ու տեսությունների վերաբերյալ հիմնարար գիտելիք
- Մասնագիտական գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ հարակից ոլորտների, ինչպես նաև՝ մասնագիտական բարեվարքության (էթիկայի) կանոնների և կոռուպցիային հակազդման վերաբերյալ գիտելիք
- Կարող է կիրառել մասնագիտական գիտելիքներն առավել հաճախ հանդիպող իրավական խնդիրների լուծման համար
- Կարող է ինքնուրույն կազմել և մշակել իրավական փաստաթղթեր, տալ իրավաբանական եզրակացություններ, տրամադրել իրավաբանական խորհրդատվություն
- Կարող է իրավունքի մեկնաբանման կանոնների կիրառմամբ պարզաբանել իրավական նորմերը և պայմանագրերըԿարող է օրինական մեթոդներով որոնել և գտնել վերաբերելի դատական և իրավական այլ ակտեր կամ այլ տեղեկություններ, օգտագործել դրանք մասնագիտական ոլորտում խնդրի լուծման համար, ինչպես նաև՝ հետևել իրավական ակտերի փոփոխություններին
- Կարող է վերհանել իրավական խնդիրը, տարբերակել գործի լուծման համար էական փաստերը, որոշել կիրառելի իրավական նորմը և կիրառել փաստերի նկատմամբ, եզրահանգում անել գործի լուծման վերաբերյալ
- Կարող է արագ կողմնորոշվել իրավական խնդիրներ (այդ թվում՝ անկանխատեսելի) լուծելիս և դրանց վերաբերյալ ներկայացնել իր

- փաստարկված դիրքորոշումը, այդ թվում՝ առաջ քաշելով հակափաստարկներ
- Կարող է իր գործունեության ընթացքում կիրառել ՏՀՏ-ներ և այլ մասնագիտական գործիքներ՝ իրավական խնդիրների լուծումն ապահովելու համար
 - Կարող է հավաքել, մշակել և մեկնաբանել իրավական հիմնախնդիրներին վերաբերող քանակական և որակական տվյալներ՝ հիմնավորված դատողություններ անելու համար
 - Կարող է հետևել մասնագիտական բարելավարքության (էթիկայի) կանոններին՝ պատասխանատվությամբ իրականացնելով իր մասնագիտական գործառույթները
 - Կարող է դրսևորել քննական և փաստարկված վերլուծական մոտեցում՝ իրավական խնդիրները բացահայտելու և դրանց լուծման ուղիները մշակելու համար
 - Կարող է մասնագիտական խնդիրները բացահայտելիս և լուծումներ առաջադրելիս ցուցաբերել նախաձեռնողականություն և ստեղծագործական մոտեցում
 - Ունակ է՝ ինքնուրույն կամ համապատասխան ղեկավարման ներքո ծավալել ու լիարժեք մասնագիտական գործունեություն
 - Ունակ է՝ պարբերաբար ուսումնասիրելու օրենսդրությունը և իրավակիրառ պրակտիկան, մասնագիտական գրականությունը և ինտեգրվելու հարափոփոխ բազմամշակութային աշխատանքային միջավայրին
 - Ունակ է՝ ուսումնառության և (կամ) աշխատանքի ընթացքում կատարելու առաջադրանքներ, ցուցաբերելու անհրաժեշտ ինքնուրույնություն և ստանձնելու պատասխանատվություն մասնագիտական որոշումներ կայացնելիս

IV Նախադիպլոմային (մասնագիտական) պրակտիկայի տեսակը և եղանակը

Նախադիպլոմային (մասնագիտական) պրակտիկան անցկացվում է "Իրավագիտություն" ուղղության բակալավրիատի չորրորդ կուրսում (8-րդ կիսամյակում), որն իրականացվում է պրոֆիլային կազմակերպություններում: Ուսանողներին

պրակտիկայի ուղեգրումը կատարվում է Համալսարանի և պրոֆիլային կազմակերպության միջև կնքված պայմանագրերի հիման վրա:

Նախադիպլոմային պրակտիկան ներառում է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքը կազմակերպության պրակտիկայի ղեկավարի ղեկավարությամբ:

Այն իրենից ներկայացնում է ավարտական աշխատանքի տեսական հայեցակարգի կատարելագործում, պրակտիկայի ղեկավարի օգնությամբ հայտնաբերված գործնական խնդիրների գիտական լուսաբանում և դրանց լուծման հնարավոր ուղիների առաջարկում; անհատական առաջադրանքների կատարում՝ հավաքվաքժ նյութի վերլուծություն, խնդրահարույց իրավիճակի գնահատում, հետազոտում:

Նախադիպլոմային պրակտիկայի անհատական առաջադրանքի թեման ձևակերպվում է ավարտական աշխատանքի թեմայի համաձայն: Նախադիպլոմային պրակտիկայի ընթացքում ուսանողները զարգացնում են իրենց գործնական հմտությունները:

Ուսանողների համար նախադիպլոմային պրակտիկայի անցկացումը պարտադիր է: Պրակտիկայի պարտքը հավասար է սովորական ակադեմիական պարտքի:

V. Նախադիպլոմային (մասնագիտական) պրակտիկայի տեղը բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքում

Նախադիպլոմային (մասնագիտական) պրակտիկան ուսումնական գործընթացի ամենակարևոր վերջին փուլն է, որն իրականացվում է ուսանողների կողմից տեսական ուսուցման ծրագրերի յուրացումից հետո և ուղղված է մասնագիտական հմտությունների և կարողությունների խորացմանը և կատարելագործմանը, ինչպես նաև մասնագիտական գործունեության փորձի ձեռքբերմանը մասնագիտական գործունեության ոլորտներում, որոնք ձեռք են բերվել մասնագիտական պրակտիկայի ընթացքում:

Ուսանողների նախադիպլոմային (մասնագիտական) պրակտիկայի տևողությունը 4 շաբաթ է և անցկացվում է մասնագիտացված կազմակերպություններում:

Պրակտիկայի մեկնարկից առաջ ուսանողները պետք է ծանոթանան պրակտիկայի նպատակներին և խնդիրներին, ինչպես նաև ստանան անհրաժեշտ ուսումնամեթոդական

փաստաթղթեր: Պրակտիկայի մեկնարկից անմիջապես առաջ պրակտիկայի պատասխանատուն խորհրդատվություն է անցկացնում դրա անցկացման կարգի վերաբերյալ: Նախադիպլոմային պրակտիկային թույլատրվում են միայն այն ուսանողները, ովքեր ամբողջությամբ ավարտել են ուսումնական պլանը և չունեն ակադեմիական պարտք:

VI. Նախադիպլոմային (մասնագիտական) պրակտիկայի անցկացման վայրը

Նախադիպլոմային (մասնագիտական) պրակտիկան իրականացվում է այն կազմակերպություններում, որոնց գործունեության պրոֆիլը համապատասխանում է կրթական ծրագրի բովանդակությանը և պահանջներին, որոնք ունեն որակյալ կադրեր՝ նախադիպլոմային (մասնագիտական) պրակտիկայի ղեկավարման համար, ինչպես նաև համապատասխան նյութատեխնիկական բազա:

Որպես նախադիպլոմային (մասնագիտական) պրակտիկայի Բազա սահմանված կազմակերպության հետ կնքվում է պայմանագիր Ռուս-Հայկական համալսարանի ուսանողների գործնական պատրաստության մասին՝ Ռուս-Հայկական համալսարանի ուսանողների գործնական պատրաստման կանոնակարգին համապատասխան (հաստատված է ՌՀՀ Գիտական Խորհրդի 2022 թվականի մայիսի 27-ի No. 658 որոշմամբ):

Ուսանողները, ովքեր համատեղում են ուսումը մասնագիտական աշխատանքային գործունեության հետ, իրավունք ունեն անցնել նախադիպլոմային (մասնագիտական) պրակտիկա աշխատանքային գործունեության վայրում, պայմանով, որ նրանց կողմից իրականացվող մասնագիտական գործունեությունը համապատասխանում է պրակտիկայի բովանդակության պահանջներին, կրթական ծրագրի ուղղվածությանը և թույլ է տալիս կատարել պրակտիկայի ղեկավարի անհատական առաջադրանքը:

VII. Պրակտիկայի արդյունքների հիմանվրա ատեստավորման ձև

Պրակտիկայի օրագրում պետք է արտացոլվեն պրակտիկայի ընթացքում ուսումնասիրված բոլոր հարցերը, ներկայացվեն անհատական առաջադրանքի թեմային համապատասխան կատարված աշխատանքները. կատարված աշխատանքի

նկարագրությունը. վիճահարույց, բարդ իրավական հարցերի ներկայացում և դրանց լուծում:

Պրակտիկայի ավարտից հետո ուսանողը սահմանված ժամկետում պետք է համապատասխան ամբիոն հանձնի պրակտիկայի օրագիր, որը պարունակում է պրակտիկայի մասին հաշվետվություն և պրակտիկայի ղեկավարի բնութագիրը:

Պաշտպանությանը թույլատրվում են միանայն ուսանողները, ովքեր կատարել են պրակտիկայի ծրագիրը և օրագիրեն կազմել պահանջներին համապատասխան: Պրակտիկայի հաշվետվությունների պաշտպանությունն իրականացվում է համապատասխան ամբիոնում սահմանված ժամկետում:

Պրակտիկայի ծրագիրը չկատարած և զեկույցը պաշտպանելիս անբավարար գնահատական ստացած ուսանողները համարվում են ակադեմիական պարտք ունեցող: Հարգելի պատճառների առկայության դեպքում հնարավոր է անհատական կարգով հետաձգել պրակտիկայի և հաշվետվությունների պաշտպանության ժամկետները:

VIII. Գործնականում կիրառվող կրթական, գիտահետազոտական և գիտաարտադրական տեխնոլոգիաներ

Նախադիպլոմային (մասնագիտական) պրակտիկա անցնելիս օգտագործվում են ավանդական գիտական տեխնոլոգիաներ, ինչպես նաև իրավագիտության մեջ գիտական և գործնական հետազոտությունների անցկացման հատուկ մեթոդներ (ֆորմալ/ձևական իրավական, սոցիոլոգիական, վիճակագրական և այլն):

Պրակտիկայի ընթացքում օգտագործվում են նաև "Arlis", "DATALEX, E-DRAFT տեղեկատու և իրավական համակարգերը և այլն:

IX. Պրակտիկայի ուսումնամեթոդական ապահովում

Պրակտիկայի օրագիրը ուսանողի հաշվետվական փաստաթուղթն է պրակտիկայի ամբողջ ժամանակահատվածի համար:

Օրագիրը պետք է պատշաճ կերպով կազմված լինի, ունենա նշումներ

պրակտիկայի սկզբի և ավարտի մասին՝ կազմակերպության կողմից պրակտիկայի ղեկավարի ստորագրությամբ և համապատասխան կազմակերպության (հաստատության) կնիքով:

Օրագրում ամեն շաբաթ գրանցվում են տեղեկություններ ուսանողի կատարած գործողությունների և առաջադրանքների, նրա ուսումնասիրած փաստաթղթերի, գիտական միջոցառումներին ուսանողի մասնակցության մասին:

Շաբաթական պրակտիկայի ղեկավարը համալսարանից և պրոֆիլային կազմակերպությունից ստուգում է ուսանողի օրագիրը և գիտելիքները և պրակտիկայի ավարտին կազմում է բնութագիր պրակտիկային կատմամբ վերաբերմունքի, աշխատանքային կարգապահության պահպանման, ձեռք բերված գիտելիքների և հմտությունների: